Canon de rugăciune către Sfântul cuvios Ioan Scărarul

(s.v. 30 martie / s.n. 12 aprilie)

Sfântul cuvios Ioan Scărarul (Scolasticul) (s.v. 30 martie / s.n. 12 aprilie):

https://www.academia.edu/42626330/Sf%C3%A2ntul_cuvios_Ioan_Sc%C4%83rarul_Scolasticul_30_martie_

https://archive.org/details/sf.-ioan-scararul

****

Materiale despre Sfântul cuvios Ioan Scărarul:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%20cuv.%20Ioan%20Sc%C4%83rarul

https://archive.org/details/@steaemy?query=Ioan+Sc%C4%83rarul

&&&

Troparul Sfântului cuvios Ioan Scărarul, glasul al 8-lea: Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor şi cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenelile tale însutit roditoare şi te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile,

Ioan, părintele nostru roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Troparul Sfântului cuvios Ioan Scărarul, glasul 1: Locuitor pustiului, înger în trup şi de minuni făcător te-ai arătat, purtătorule de Dumnezeu, părintele nostru Ioan. Cu postul, cu privegherea şi prin rugăciune primind daruri cereşti, tămăduieşti pe cei bolnavi şi sufletele celor ce aleargă la tine cu credinţă. Slavă Celui ce ţi-a dat ţie putere; Slavă Celui ce te-a încununat pe tine; Slavă Celui ce lucrează prin tine tuturor tămăduiri.

Cântarea 1

Irmos: Cântare de biruinţă să cântăm toţi lui Dumnezeu, celui ce a făcut semne minunate, cu braţ înalt şi a mântuit pe Israel, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dispreţuind cele din lumea de jos, ai dobândit cele de sus, înţelepte părinte Ioan, pentru aceasta, ne înveţi pe noi că fuga de lume este plăcută lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu strădania ta ai pus capăt foamei tinerei şi pe stăpânul patimilor l-ai legat cu lanţurile nevoinţelor tale, fericite şi cu darul nepătimirii ai fost încununat de Hristos Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuget întocmai cu îngerii ai dobândit, cugetătorule de Dumnezeu, smulgându-te pe tine din lumea cea pământească şi stricăcioasă, prea fericite pentru aceasta, petreci în locaşurile nematerialnice.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cuvânt îndelungat scriind ucenicilor tăi, fericite Ioan prea înţelepte, cu învăţăturile tale îi ridici din viaţa cea pământească la viaţa cea fericită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cu gură drept credincioasă şi cu învăţături dumnezeieşti, Biserica propovăduieşte naşterea ta, Fecioară, mireasă dumnezeiască şi se închină semnelor trupului Fiului tău.

Cântarea a 3-a

Irmos: Piatra pe care nu au socotit-o...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îndepărtând din adâncul sufletului tău toată răutatea mâniei, ai aflat netulburarea ca pe o plăcută tămâie pentru aceasta, minunate cere pentru noi de la Mântuitorul dezlegare de păcate.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu focul dragostei lui Hristos arzând gândul cel aducător aminte de rău, fericite, ai strălucit în chip credincios, cu razele iubirii frăţeşti şi ai arătat tuturor cale uşoară către mântuire, gândul cel neaducător aminte de rău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Primit-ai din cer harul pustniciei celei lucrătoare, fericite pentru aceasta, astupi gurile celor clevetitori cu învăţăturile tale cele înţelepte, prin care ne povăţuim spre cărarea virtuţilor, pe care să ne învrednicim a o dobândi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Proorocul cel de demult a grăit despre tine că vei naşte în feciorie, pe Cel fără de ani sub ani şi mai presus de minte şi de cuvânt pe Unul din Treime, pe Hristos, Dumnezeul nostru, pe care Preacurată, fă-L Milostiv nouă, celor ce te lăudăm pe tine.

Irmosul: Piatra pe care nu au socotit-o ziditorii, aceasta s-a aşezat în capul unghiului, aceasta este piatra pe care Hristos a întărit Biserica Sa, pe care a răscumpărat-o din păgâni.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cu duhul văzând de mai înainte Întruparea Cuvântului, proorocul Avacum a propovăduit, strigând: când se vor apropia anii Te vei cunoaşte, când va veni vremea Te vei arăta, slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înfrânând cu postul pornirile limbii, ţi-ai petrecut în linişte viaţa ta, înţelepte şi ca pe o mireasmă a focului gustând harul Celui Preaînalt, ai fugit de multă vorbire ca de o negură a păcatului, slujind fără de prihană lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din destul îndulcindu-ţi sufletul cu adevărul, ai fugit de împărtăşirea cea amară a minciunii, pentru aceasta, prin nevoinţă dumnezeiască robind vicleşugurile demonilor, te-ai arătat, de Dumnezeu grăitorule, Sfinte părinte Ioan, povăţuitor fără de greşeală al călugărilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Strâmtorându-te cu putere, prin stăruinţa nevoinţei, ai pus capăt trândăviei lenevirii, înţelepte şi cu suliţa osârdiei, omorând puterea mâhnirii, te rogi lui Dumnezeu să ne dăruiască nouă tuturor, curăţire.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fericit este neamul care s-a învrednicit să cinstească cu credinţă naşterea ta, Prea lăudată Curată, arătând prin dreapta credinţă, prin învăţături şi prin fapte Întruparea Fiului tău.

Cântarea a 5-a

Irmos: Noaptea şi negura păcatului m-au cuprins pe mine, Mântuitorule, pentru aceasta, ca un Milostiv, fă să-mi răsară mie, Doamne, dimineaţa pocăinţei, mai înainte de a mă ajunge sfârşitul cel nearătat al vieţii mele, Hristoase Dumnezeule.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin desfătarea înfrânării îmbogăţindu-ţi mintea, nu ai plecat buzele tale către mâncările plăcerii pentru aceasta, ai sugrumat patimile prin flămânzire şi pe demoni i-ai ruşinat, căci cel ce îşi struneşte gâtlejul, omoară poftele.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-te-ai iubitor de curăţie şi urâtor de dezmierdare şi cu lumina mărturisirii celei credincioase ai fugit de întunecimea patimilor, căci cel ce voieşte să-şi curăţească trupul şi gândul se arată cu căldură biruitor asupra celor ascunse ale întunericului.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu mintea, cu sufletul şi cu trupul slujind Preasfintei Treimi, ai îndepărtat, cu adevărat, închinăciunea idolilor, iubitorule de sărăcie, cu milostivirea şi cu lipsa celor trebuitoare şi te-ai făcut cu adevărat iubitor de Dumnezeu mai mult decât iubitor de arginţi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Lepădând pe pământ povara cea materialnică, cu dreaptă credinţă ai zburat, cu aripile sărăciei tale, la cele nematerialnice pentru aceasta, stând cu credinţă în chip nematerialnic înaintea lui Hristos, împreună cu îngerii, Sfinte prea cuvioase părinte Ioan, cere curăţire pentru sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cei ce nu voiau să se închine icoanei tale şi a Fiului tău s-au arătat nouă prea vrăjmaşi şi blestemaţi, căci nu se plecau învăţăturilor celor dumnezeieşti ale părinţilor celor de mai înainte.

Cântarea a 6-a

Irmos: Pe proorocul Iona l-ai mântuit...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu puterea cumpătării celei curate şi cu strădaniile rugăciunii ai alungat cu tărie din sufletul tău nesimţirea cea de pe urma patimilor şi te-ai arătat cu totul înfrânat, părinte.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu rugăciunea cea plină de priveghere ai supus bărbăteşte pe vrăjmaşul cel iubitor de somn şi te-ai arătat păstor treaz al turmei lui Hristos şi luminător al învăţătorilor, de Dumnezeu insuflate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu dreapta credinţă curăţindu-ţi ochiul minţii şi fără de dormitare slujind pururea lui Hristos, ai văzut de mai înainte frumuseţile cele dumnezeieşti ale desfătării celei fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Nelegiuiţii văzând cetele dreptcredincioşilor sărutând cu evlavie prea sfântă icoana ta, Fecioară, se afundă acum în valul cel amarnic al necredinţei, prea curată.

Irmosul: Pe proorocul Iona l-ai mântuit din chit, Iubitorule de oameni, te rog, scoate-mă şi pe mine din adâncul păcatelor.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Ca pe un Luceafăr ce îşi îndreaptă lumina fără de greşeală până la marginile lumii, te-a pus pe tine Domnul, spre pildă de înfrânare, îndreptătorule Ioan, părintele nostru.

Cântarea a 7-a

Irmos: De tinerii Tăi, cei din cuptor, nu s-a atins nici nu i-a supărat pe ei focul şi atunci cei trei, ca şi cu o singură gură cântau şi binecuvântând, grăiau: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca unul care ai nimicit, cu sabia bărbăţiei, şovăielile curajului copilăresc, te-ai arătat, cu adevărat, tare şi înfricoşător tuturor duhurilor celor prea necurate, prea lăudate, Binecuvântat este Dumnezeu, cel ce te-a arătat pe tine minunat.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeieşte ascultând de legea lui Hristos, ai călcat în picioare mărirea cea cu nume deşert, aducând ostenelile nevoinţei tale hotărâte numai lui Dumnezeu, în ascuns, care răsplăteşte din destul, la arătare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ridicând război împotriva taberelor celor nevăzute ale patimilor, te-ai arătat biruitor, ca unul ce ai fost umilit la cuget şi la inimă; căci cu acestea ai rănit pe vrăjmaşul cel mândru şi plin de îngâmfare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cinstind unirea săvârşită prin Întruparea Ta, Hristoase, mă închin cu dumnezeiască cuviinţă chipului ei, că Dumnezeu fiind mai înainte de veci, Însuţi Te-ai făcut Om din Fecioară, fără de sămânţă, întru amândouă fiind desăvârşit.

Cântarea a 8-a

Irmos: De care se înfricoşează îngerii...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu purtările tale nevinovate împuţinând cu curăţie purtarea cea vicleană, ai fugit de ea ca de ceva netrebnic şi te-ai sălăşluit, cu adevărat, în locul celor blânzi, ca unul care cu blândeţe ai vieţuit, cugetătorule de Dumnezeu, Sfinte Ioan.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca pe o maică şi păzitoare a tuturor virtuţilor ne-ai arătat nouă, în scris, smerenia, căci, ca un ziditor înţelept ce ai fost, ai pus-o pe aceasta ca temelie a dumnezeieştii ridicări.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu adevărat te-ai făcut părtaş de harul Duhului şi ai umplut pe toţi de dumnezeiască luminare şi ne-ai învăţat pe noi cu fapta şi ne-ai arătat în cuvinte chibzuinţa cea cu adevărat bine socotită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Nu descriu Dumnezeirea, nu vă înşelaţi orbilor! Căci Ea este nealcătuită, Nevăzută şi Neînchipuită. Ci, înfăţişând Chipul Trupului, mă închin şi cu credinţă măresc pe Fecioara, care L-a născut.

Irmosul:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

De care se înfricoşează îngerii şi toate Oştirile ca de Făcătorul şi Domnul, lăudaţi-L, preoţi, prea slăviţi-L, tineri, binecuvântaţi-L, popoare, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Izvorul cel primitor...

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu mintea cea nematerialnică zburând către cele nematerialnice, ai înţeles adâncul privirilor celor dumnezeieşti şi dobândind harul Sfântului Duh, prin rugăciune îndelungată te-ai învrednicit a vedea de mai înainte cele viitoare.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu flacăra rugăciunii mistuindu-ţi cugetul cel materialnic, prea cuvioase, foc te-ai arătat cu totul, prea înţelepte Ioan, cugetătorule de Dumnezeu, pentru aceasta, ridicându-te cu evlavie la privirile cele dumnezeieşti, te-ai schimbat în bună schimbare.

Stih: ***Sfinte cuvioase părinte Ioan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Omorând patimile cu nevoinţa ta, părinte, te-ai suit la desăvârşirea nepătimirii, cuvioase, pentru aceasta roagă-te lui Dumnezeu pentru pacea a toată lumea şi pentru mântuirea noastră, a celor ce te cinstim pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Luând tărie întru credinţă, părintele nostru şi într-aripat de dragoste fiind, ai alergat către scara virtuţilor cu tărie şi te-ai ridicat întru dragostea lui Hristos, căci întru Aceasta este împlinirea tuturor celor dorite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Prea slăvită naşterea ta, Curată şi pe pereţi închipuită, o sărutăm; dar nu ne închinăm lucrului, ci chipul îl cinstim şi mărturisind adevărul întru amândouă ne umplem de dreapta credinţă, după cuviinţă.

Irmosul: Izvorul cel primitor de viaţă şi pururea curgător, Sfeşnicul darului, cel de lumină purtător, cortul cel prea curat, Biserica cea însufleţită, care este mai desfătată decât cerurile şi decât pământul, pe Născătoarea de Dumnezeu credincioşii o mărim.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Făcând din virtuţi trepte de înălţare către cer cu adevărat, te-ai întors cu evlavie către adâncul cel nesfârşit al privirii celei dumnezeieşti şi nimicind toate cursele demonilor, acoperi pe oameni nevătămaţi de ele. O, prea cuvioase părinte Ioan, cel ce eşti scară a virtuţilor, roagă-te să fim mântuiţi noi toţi!

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Nu vom tăcea niciodată, noi, nevrednicii, a vesti puterile tale, Născătoare de Dumnezeu! Că, de n-ai fi stat tu, rugându-te, cine ne-ar fi izbăvit pe noi de atâtea nevoi? Sau cine ne-ar fi păzit până acum slobozi? Nu ne vom depărta de la tine, Stăpână, că tu izbăveşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte

cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Pe Cel Născut din Tatăl Cel fără de început, Ceea ce Te-a născut mai pe urmă trupeşte, pe Tine, Hristoase, văzându-Te spânzurat pe lemnul Crucii, striga: vai mie, Prea iubite Iisuse! Cum Cel ce este slăvit ca Dumnezeu de Îngeri, este Răstignit, de bunăvoie, acum de oamenii cei nelegiuiţi, Fiul meu? Te laud pe Tine, Îndelung Răbdătorule.

***

Care patrie şi cetate a odrăslit şi a crescut pe acest viteaz nevoitor, Ioan cuviosul, mai înainte de pustniceştile lui nevoinţe, cu siguranţă nu pot spune - zice Daniil monahul, scriitorul vieţii acestuia. Care loc îl are acum pe acest dumnezeiesc şi minunat bărbat şi cu ce dulceţi de hrană fără de moarte îl hrăneşte, este adeverit că într-acea patrie se află el acum, pentru care Sfântul Pavel, privighetoarea cea minunat glăsuitoare, a strigat: "Petrecerea noastră este în ceruri", unde cu nematerialnică simţire, cu negrăită dulceaţă săturându-se de necheltuitele bunătăţi, primeşte răsplătirile cele vrednice de sudorile sale şi pentru dureri are cinstea cea fără durere, moştenind cerească Împărăţie cu aceia al căror picior a stat întru dreptate.

Iar cum s-a ostenit pentru fericirea cea nematerialnică întru materialnicul trup, voi spune arătat. ***De şaisprezece ani fiind cu vârsta trupească, iar de o mie de ani cu isteţimea înţelegerii, acest fericit, singur pe sine ca pe o jertfă fără prihană şi bine primită, s-a adus lui Dumnezeu, Marele Arhiereu.*** Deci şi-a înălţat trupul la muntele Sinai, iar sufletul la cer, apropiindu-se de locul cel văzut al înălţimii muntelui, către înălţimea cerească. Şi, văzând cu mintea pe Dumnezeu Cel nevăzut şi înstrăinându-se de lume, a iubit de la început blîndeţile cele împodobite cu smerenia, ca pe nişte începătoare ale tinereţilor noastre gândite, ca pe o învăţătură a faptelor bune, tăind toată îndrăzneala şi mândria vorbirii şi a clevetirii. Apoi, cu aleasă judecată, într-o singură deprindere monahicească, a izgonit pe înşelătorul părerii şi iubirii de sine şi ca cel mai iscusit învăţător duhovnicesc şi-a plecat grumajii, nădăjduind să treacă fără primejdie noianul cel greu al patimilor.

Şi aşa viaţa lui, care desăvârşit murise lumii şi-a rânduit-o între fraţi, ca şi cum ar fi fost mic între dânşii, neştiind ca un copil încă a grăi, nefăcând nimic după voia sa, ca şi cum fără cuvântare şi fără voinţă şi-ar fi avut sufletul schimbat în totul de firească deosebire. Dar mai de mirare este că, fiind învăţat la toată înţelepciunea din afară, a cuprins prin smerita cugetare fapta cea vrednică cerului, pentru că trufia înţelepciunii din afară, desăvârşit se face străină de smerenie.

Stareţul şi învăţătorul cuviosului Ioan - precum zice Sinhron - a fost părintele Martirie, care l-a tuns în chipul monahicesc pe ucenicul său Ioan, când acesta era de douăzeci de ani; în acea zi părintele Stratighie, proorocind despre Ioan, a zis că "are să fie ca o mare stea în toată lumea"; lucru care s-a şi împlinit după aceea.

***

Odată Martirie s-a dus la marele Atanasie Sinaitul cu ucenicul Ioan, iar Atanasie, căutând spre Ioan, a zis către Martirie: "Spune-mi, Martirie, de unde ai ucenicul acesta şi cine l-a tuns în călugărie?"

Martirie răspunse: "Este robul tău, părinte, eu l-am tuns".

Apoi a zis Atanasie cu mirare: "O, părinte Martirie, ai tuns pe egumenul muntelui Sinai!"

***

În altă vreme, fericitul Martirie s-a dus cu Ioan la marele stareţ Ioan Savaitul, care era în pustiul Gudiei. Pe aceştia văzându-i stareţul, s-a sculat şi luând apă, a spălat picioarele, nu ale lui Martirie, ci ale lui Ioan, ucenicul său, apoi i-a sărutat şi mâna.

După aceea Ştefan, ucenicul marelui Ioan Savaitul, a întrebat pe stareţ: "Pentru ce ai făcut aşa, părinte, de ai spălat picioarele ucenicului, iar nu pe ale învăţătorului şi dreapta lui ai sărutat-o?"

Marele stareţ răspunse: "Să mă crezi, fiule, că nu ştiu cine este acel monah tânăr, pentru că eu am primit pe egumenul muntelui Sinai şi aceluia i-am spălat picioarele".

Astfel au fost proorociile sfinţilor părinţi despre acest cuvios Ioan, fiind el încă tânăr şi care după aceea s-au împlinit toate la vremea lor.

Petrecând cuviosul Ioan cu duhovnicescul său părinte nouăsprezece ani, a rămas sărman, mutându-se către Dumnezeu fericitul Martirie. Căci, trimiţându-l înainte la Împăratul cel de sus ca pe un rugător şi sprijinitor - precum zice Daniil monahul - ***Cuviosul Ioan a ieşit la loc de linişte în Sinai, având rugăciunile părintelui său ca o armă puternică spre risipirea celor tari. Iar locul acela era departe de biserică ca la cinci stadii şi se numea Tola. Acolo a petrecut ca la patruzeci de***

ani de la începutul călugăriei sale, fără slăbire, învăpăindu-se de-a pururea cu dorinţa cea aprinsă a dumnezeieştii iubiri.

Şi cine este în stare să arate prin cuvinte şi să spună prin povestiri cu de-amănuntul ostenelile lui săvârşite acolo în taină? Însă, precum din lucrurile cele mici se cunosc cele mari, aşa din cele mai mici nevoinţe ale lui să auzim viaţa acestui cuvios bărbat, atât de bogată în fapte bune.

- ⇒ *Mânca la masa sa toate cele neoprite de porunca monahicească, însă foarte puţin, încât se vedea că mai mult gustă, decât mănâncă. Cu aceasta zdrobea înţelepţeşte cornul mândriei, pentru că din toate mânca, ca să nu i se înalţe mintea cu postirea. Dar, gustând foarte puţin, pe doamna şi născătoarea patimilor cea iubitoare de dulceţi, adică pe îmbuibarea pântecelui, o mâhnea prin înfrânare şi prin scurtimea mesei, strigând către dânsa: "Taci, amuţeşte!"*
- ⇒ *Iar prin viaţa cea pustnicească şi prin vederea cea rară a feţelor omeneşti, a stins văpaia cuptorului trupesc, a întors-o în cenuşă până la sfârşit şi a adormit-o desăvârşit.*
- ⇒ *Apoi a fugit de iubirea de argint, pe care Sfântul Apostol Pavel a numit-o "închinare la idoli", prin facerea de milostenii şi prin lipsirea celor de trebuinţă.*
- ⇒ *După aceea a biruit lenevirea, care este moarte şi slăbănogire a sufletului, prin pomenirea morţii celei trupeşti, împungând-o ca şi cu un bold şi a ridicat-o la trezire şi osteneală.*
- ⇒ *A dezlegat lanţurile şi legăturile a toată pătimirea şi toate poftele cele simţite le-a rupt prin plângere.*
- ⇒ *Iar patima mâniei era mai dinainte omorâtă într-însul, prin arma ascultării.*

El rareori de se ducea la cineva, dar şi mai rar grăia ceva şi a omorât lipitoarea deşartei slave, cea asemenea cu păianjenul.

Dar ce vom zice - grăieşte monahul Daniil - despre biruinţa mândriei? Ce vom zice de curăţia cea desăvârşită a inimii, pe care acel nou Veseleil a început-o prin ascultare şi a desăvârşit-o prin venirea de faţă a Domnului, Împăratul cerescului Ierusalim? Pentru că, fără venirea lui de faţă, niciodată nu se izgoneşte diavolul şi ceata cea de un chip cu dânsul. Unde voi găsi cununa aceasta pe care s-o împletim cuviosului Ioan din cuvintele cele de laudă?

De asemenea, izvorul lui de lacrimi este un lucru care nu se află la mulţi. Este şi până acum în pustie, sub munte la un loc ascuns, o peşteră mică, care era atât de depărtată de chilia lui şi de ale altora, încât nu era auzit de oameni, căci voia să se depărteze de slava deşartă. În acea peşteră intra adeseori şi fiind aproape de cer, prin tânguiri şi prin chemările lui Dumnezeu se atingea de ceruri, strigând cu suspine asemenea cu cei care sunt tăiaţi de sabie sau arşi de fiare înfocate sau lipsiţi de ochi.

Iar somn avea atât numai cât să nu-şi piardă fiinţa minţii cu privegherea. Şi, mult mai înainte de a se culca, ***se ruga şi alcătuia cărţi, precum a alcătuit cartea ce se numeşte "Scara", pentru care s-a numit şi el mai pe urmă "Scărar", pentru că aceasta îi era alungarea trândăviei lui, adică a scrie cărţi. Iar toată curgerea vieţii lui i-a fost rugăciunea cea neîncetată şi dorinţa spre Dumnezeu cea nesăţioasă, pentru că pe Acela ziua şi noaptea văzându-L cu mintea în oglinda cea luminoasă a curăţiei sufletului, nu putea a se sătura.***

Un monah anume Moise, râvnind vieţii celei îmbunătăţite a cuviosului Ioan, l-a rugat să-l primească ucenic pentru sine; pentru că dorea să se povăţuiască de dânsul la adevărata filosofie. Şi şi-a câştigat şi mijlocitori pentru sine către sfântul cinstiţi bătrâni şi prin cererea acelora fiind silit, cuviosul l-a primit pe Moise a-l avea împreună la petrecere şi ucenicie.

***

Într-una din zile marele părinte a poruncit lui Moise ca să aducă din oarecare loc pământ la grădină, spre îngrăşarea verdeţurilor. Mergând Moise până la locul cel însemnat, îşi făcea ascultarea fără lenevire.

La amiază fiind şi zăduful soarelui arzând foarte tare - căci era luna august - Moise, ostenind, a intrat la umbră sub o piatră mare şi culcându-se, a adormit.

Iar Domnul, nevrând să mâhnească întru ceva pe robii Săi, a întâmpinat, prin obişnuita Sa milostivire, pe Moise din moartea cea neaşteptată, iar pe Sfântul Ioan din mâhnire l-a scos.

Căci, şezând cuviosul în chilie, cu rugăciunea cea de Dumnezeu gânditoare şi într-un somn uşor aflându-se, a văzut pe un oarecare ce i se arătase lui, bărbat cu sfinţită cuviinţă, defăimându-l pentru somn şi zicându-i: "Aşa, Ioane, tu dormi fără grijă? Iată, Moise este în primejdie!"

Iar Sfântul Ioan, îndată deşteptându-se, s-a înarmat cu caldă rugăciune pentru ucenicul său.

Apoi, după ce a înserat şi ucenicul s-a întors de la lucru, îl întreba stareţul: "Au doar ţi s-a întâmplat vreun lucru rău şi neaşteptat?"

Iar el a zis: "O piatră mare puţin de nu m-a ucis de tot, dacă tu, părinte, nu m-ai fi strigat. Pentru că eu, adormind sub piatră la amiază, am auzit glasul tău strigându-mă şi îndată de sub piatră am fugit şi deodată a căzut piatra!"

Iar Ioan, smeritul cugetător, cu adevărat nimic din cele văzute n-a spus ucenicului, ci în taina inimii sale cu rugăciuni de mulţumire lăuda pe Bunul Dumnezeu.

Şi era acest cuvios bărbat chip al faptelor bune şi doctor al rănilor celor dinăuntru.

***

Căci un frate, anume Isachie, cuprinzându-se tare cu greutate de diavolul desfrânării şi fiind întru mâhnire mare, a mers la acest mare părinte cu sârguinţă şi şi-a mărturisit războiul cel dinăuntru cu plângere şi cu tânguire.

Iar acela i-a zis: "La rugăciune să alergăm amândoi, o, prietene!"

Şi săvârşindu-se cuvintele de rugăciune şi încă pe faţa sa zăcând jos cel ce pătimea, Dumnezeu a făcut voia plăcutului Său, ca să arate că David nu minte când zice: Voia celor ce se tem de El va face şi rugăciunea lor va auzi. Pentru că a fugit balaurul cel de desfrânare, prin bătăile rugăciunii celei tari a Cuviosului Ioan. Iar cel ce a pătimit acel război, văzându-se liber de patima aceea şi prea bine tămăduit, foarte tare se minuna şi lui Dumnezeu, Cel ce a prea mărit pe robul Său, împreună şi robului celui ce L-a prea mărit pe El, Îi înălţa mulţumire.

***

Însă erau oarecare pătrunşi de zavistie, care pe acest folositor învăţător, adică pe cuviosul Ioan, îl numeau pururea grăitor şi mincinos. Iar el cu lucrul singur a arătat că întru toate, nu numai cu cuvântul, ci şi cu tăcerea poate a folosi întru Hristos, Care pe toţi îi întăreşte. Căci *a tăcut un an întreg, negrăind nici un cuvânt, până ce ocărâtorii săi s-au făcut lui rugători, cunoscând ei că nu este bine să astupe izvorul folosului cel pururea curgător şi să piardă mântuirea tuturor; deci mergând, l-au rugat ca iarăşi să-şi deschidă gura cea de Dumnezeu grăitoare.*

Iar el, fiind ascultător, s-a supus şi iarăşi se ţinea de cea dintâi rânduială a sa, de a învăţa.

După aceea, minunându-se toţi de el întru toate îndreptările, ca pe un nou Moise cu sila spre povăţuirea vieţii de obşte l-au rânduit, punând pe luminatul acela luminător în sfeşnicul cel mai dintâi. Iar el, fără de voie primind egumenia muntelui Sinai şi mai mult s-a apropiat cu duhul spre muntele lui Dumnezeu şi în ceaţa cea neapusă a cunoştinţei de Dumnezeu, prin gândirea la El intrând şi suindu-se pe treptele cele gândite pe scara cerească, a luat legea cea scrisă pe tăbliţele inimii cu degetul lui Dumnezeu. Şi în cuvântul lui Dumnezeu şi-a deschis gura sa şi a tras Duh. Iar din buna comoară a inimii sale a răspuns cuvintele cele bune.

***

După ce cuviosul Ioan a luat egumenia Muntelui Sinai, adică după patruzeci de ani de călugărie, precum a scris despre aceea Sinhron, au mers odinioară în locaş şase sute de străini, care şezând la gustarea mâncării, au văzut un tânăr cu giulgiu evreiesc îmbrăcat, care umbla pretutindeni şi cu stăpânire poruncea atât rînduitorilor şi economilor, cât şi bucătarilor, trapezarilor şi altora ce slujeau. Iar după ce s-au sculat străinii de la masă, când au şezut să mănânce cei ce slujiseră, a fost cercetat tânărul acela osârdnic, poruncitor al tuturor slujbelor, care, pretutindeni înconjurând şi poruncind, pregătea masa. Deci era căutat ca şi el să şadă la masa cea de pe urmă, să mănânce cu ceilalţi. Dar, deşi cu osârdie era căutat, însă nicăieri nu s-a putut afla. Atunci robul lui Dumnezeu, cuviosul Părinte Ioan, a zis: "Lăsaţi de a-l căuta pe acela, căci Moise, proorocul şi dătătorul de Lege, a slujit în al său loc".

***

Era într-un an în părţile acelea neploaie şi secetă mare şi adunându-se popoarele din cetăţile de primprejur, au mers la cuviosul Ioan, rugându-l ca să ceară ploaie de la Dumnezeu, cu ale sale rugăciuni. Şi, rugându-se cuviosul, îndată o ploaie mare s-a pogorât şi a adăpat pământul cel uscat şi l-a făcut aducător de roade.

După aceea a sosit la sfârşitul vieţii celei vremelnice, bine povăţuind pe ai săi duhovniceşti israililiteni, numai într-una nefiind asemenea cu Moise: că Ioan a intrat cu sufletul în Ierusalimul cel de sus, iar trupul lui Moise nu se ştie unde a fost. ***Iar de sfinţenia cuviosului Ioan - zice Daniil monahul - mărturisesc mulţi, dar mai ales aceia care, fiind povăţuiţi cu cuvintele lui cele de Dumnezeu insuflate, s-au mântuit şi încă se mântuiesc.***

Mărturiseşte David, tânărul bărbat ales, care a moştenit înţelepciunea înţeleptului Ioan; ba încă mărturiseşte şi Cuviosul Ioan, egumenul Raitului, bunul nostru păstor, de care rugat fiind cuviosul Ioan Scărarul, s-a pogorât de la muntele Sinai la noi, ca un nou văzător de Dumnezeu, şi ne-a arătat pe ale sale lespezi scrise de Dumnezeu - cuvinte ce se numesc "Scară" -, în care literele cele văzute învaţă osteneala, iar puterea ce se înţelege din literele cele alcătuite povăţuieşte la vederea de Dumnezeu.

Iar când se ducea către Dumnezeu cuviosul Ioan Scărarul - zice Sinhron -, înaintea lui stătea fratele său cel după trup, ava Gheorghe, pe care l-au hotărât la egumenia Sinaiului, din vremea vieţii sale. Acela, plângând, zicea: "Stăpânul meu, te duci, lăsându-mă pe mine? Eu m-aş fi rugat ca pe mine să mă trimiţi, pentru că nu pot fără tine să pasc aceste sfinte ale tale moşteniri! Acum, iată, eu sunt în primejdie, căci pe tine te trimit înainte la Dumnezeu".

Sfântul Ioan i-a răspuns: "Nu plânge, nici te întrista, pentru că, de voi afla îndrăzneală la Dumnezeu, nu voi aştepta ca anul acesta să-l săvârşeşti aici. Ci voi ruga pe Domnul şi te voi lua la mine!"

Şi s-a împlinit aceea, căci, după sfârşitul fericit al cuviosului Ioan şi ava Gheorghe, fratele lui, s-a dus în a zecea lună către Dumnezeu, ca să stea înaintea Lui, împreună cu fratele său, Cuviosul Ioan, în slava sfinţilor, lăudând pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, în veci. Amin.

Notă - Despre patria şi neamul cuviosului Ioan Scărarul, se scrie în cartea aceluia, la tâlcuirea vieţii lui, astfel: "Naşterea şi cetatea sfântului o acoperă scriitorul - adică monahul Daniil. Iar unii zic despre dânsul că este fiu al lui Xenofont, iar frate al lui este Gheorghe Arselaitul, numit din naştere Arcadie. Pentru că Arcadie, în rânduiala monahicească, şi-a schimbat numele, iar Ioan nu şi-a schimbat numele". Iar despre Xenofont şi despre fiii lui caută în luna ianuarie, în 26 zile.

(Vieţile Sfinţilor - Viaţa cuviosului părintelui nostru Ioan Scărarul)